

**Základní škola a mateřská škola Bečov nad Teplou,
okres Karlovy Vary, příspěvková organizace**

Směrnice č. 9/2017

Vnitřní řád školní družiny – aktualizace k 1.9.2017

Č.j.:	9/2017
Vypracoval:	Mgr. Jitka Rudolfová - ředitelka školy
Schválil:	Mgr. Jitka Rudolfová - ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne:	28.8.2017
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1.9.2017
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1.9.2017

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školní družinu tuto směrnici – vnitřní řád školní družiny. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim školní družiny, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Prokazatelné seznámení rodičů s tímto řádem provedou vychovatelé ŠD při zápisu dětí do ŠD.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Školní družina není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Činnost školní družiny je určena **přednostně pro žáky prvního stupně základní školy, zejména pro žáky 1. – 4. třídy**. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci 5. třídy nebo druhého stupně základní školy, a to s ohledem na kapacitu školní družiny. **Činností vykonávaných školní družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny. Školní družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.**

1. Povinnosti žáků

1.1. Žáci jsou povinni

- a) řádně docházet do školní družiny,
- b) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy a školní družiny k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- c) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy a školní družiny vydané v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem školní družiny,
- d) informovat vedoucí vychovatelku školní družiny o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh činnosti školní družiny,
- e) oznamovat vedoucí vychovatelce školní družiny údaje podle § 28 odst. 3 školského zákona a další údaje, které jsou podstatné pro činnost ve školní družině, a změny v těchto údajích.

1.2. Žák se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje školní řád školy a odborných učeben v souvislosti s činností školní družiny v prostorách školy, školní zahrady atd. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani zdraví jiných osob.

1.3. Žák chodí do školní družiny pravidelně a včas, účastní se všech organizovaných činností. Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná. Odhlásit se může vždy ke konci pololetí, výjimečně z vážných důvodů v průběhu školního roku.

1.4. Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti.

1.5. Žák udržuje prostory školní družiny, další prostory školy či jiných zařízení, které školní družina ke své činnosti užívá v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.

1.6. Před ukončením činnosti školní družiny žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících.

1.7. Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

1.8. Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásí bez zbytečného odkladu vedoucí vychovatelce nebo vychovatelce školní družiny.

1.9. Žák nenosí do školní družiny předměty, které nesouvisí s činností školní družiny a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob.

1.10. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy i školní družiny se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto vnitřním řádem.

2. Práva žáků

Žáci mají právo:

- a) na účast na výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcích organizovaných školní družinou.
- b) na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek.
- c) vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich výchovy a vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje. Žák má právo sdělit svůj názor vychovatelům školní družiny, vedoucí vychovatelce školní družiny nebo ředitelce školy. Žák musí svůj názor vyjádřit přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti.
- d) na odpočinek, na hru a oddechové činnosti odpovídající jejich věku, jakož i na svobodnou účast v řízených zájmových činnostech; odpoledne mají žáci trávit v klidné, pohodové a přátelské atmosféře,
- e) na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, na život a práci ve zdravém životním prostředí,
- f) na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, proti zásahům do soukromého života a poškozování pověsti a cti,
- g) být seznámeni se všemi směrnicemi se vztahem k jejich pobytu a činnosti ve školní družině,
- h) na informace a poradenskou pomoc školského zařízení ve věcech týkajících se jeho vzdělávání, a to zejména: činnost výchovného poradce a metodika prevence ve škole, odkaz na činnost poradenských zařízení (pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum v Karlových Varech) apod.

3. Práva a povinnosti zákonných zástupců žáků a pravidla o vzájemných vztazích zákonných zástupců žáků s pedagogickými pracovníky

3.1. O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy podle předem stanovených kritérií, která jsou zveřejněna na webových stránkách školy v sekci Školní družina a na nástěnce v budově školy.

3.2. Na písemné přihlášce zákonný zástupce stanoví dobu pobytu žáka ve školní družině. **Odchod žáka ze školní družiny v jinou dobu, než je na přihlášce, je možný pouze při předložení písemné žádosti rodičů s datem, hodinou odchodu, informací, zda jde žák sám nebo v doprovodu a podpisem zákonných zástupců. Telefonická nebo ústní dohoda o změně je možná pouze ve výjimečných případech.**

3.3. Pro vychovatele je závazný odchod žáka uvedený na písemné přihlášce. Změny je nutné včas vždy písemně oznámit.

3.4. Zákonní zástupci jsou povinni nahlásit změny kontaktních telefonních čísel pro případ nemoci žáka a na přihlášce upozornit na zdravotní omezení žáka a na pravidelně užívané léky.

3.5. Zákonní zástupci mají právo podávat ředitelce školy písemné náměty k činnosti školní družiny, předkládat ředitelce školy písemné připomínky k práci školní družiny. Náměty i připomínky vyřizuje vedoucí vychovatelka nebo ředitelka školy. Školní družina může v případě potřeby pořádat třídní schůzky zákonných zástupců.

3.6. S tímto vnitřním řádem školní družiny jsou rodiče i žáci ústně seznámeni na začátku docházky do školní družiny a rodiče svým podpisem souhlasí s jeho dodržováním.

3.7. Pokud žák zůstane ve školní družině po skončení povozní doby školní družiny, vychovatelka zavolá rodičům. Po domluvě s rodiči počká s dítětem ve škole, dokud si ho rodiče nevyzvednou. V případě, že nesežene rodiče, volá pracovníky OSPOD, kteří zajistí péči o dítě.

3.8. Zákonný zástupce žáka má dle školského zákona právo na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka, právo na informace a poradenskou pomoc školského zařízení ve věcech týkajících se vzdělávání žáka.

3.9. Za předávání informací zákonným zástupcům je zodpovědná vedoucí vychovatelka školní družiny.

4. Provoz a vnitřní režim školy

4.1. Dokumentace

Ředitelka školy stanovuje, že ve školní družině se vede tato dokumentace a s ní související kompetence:

- a) evidence přijatých žáků (přihlášky žáků, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce) zajišťuje vedoucí vychovatelka školní družiny
- b) přehled výchovně vzdělávací práce jednotlivých oddělení včetně docházky žáků zajišťuje vedoucí vychovatelka a vychovatelka školní družiny
- c) celoroční plán činnosti školní družiny zajišťuje vedoucí vychovatelka školní družiny
- d) roční hodnocení práce školní družiny jako podklad pro výroční zprávu školy zajišťuje vedoucí vychovatelka školní družiny
- e) vnitřní řád školní družiny zajišťuje ředitelka školy
- f) rozvrh činnosti školní družiny zajišťuje vedoucí vychovatelka školní družiny
- g) kniha úrazů a záznamy o úrazech žáků zajišťuje vedoucí vychovatelka a vychovatelka školní družiny

4.2. Odhlašování ze školní družiny

Zákonný zástupce má právo žáka ze školní družiny odhlásit, a to písemně. Písemné odhlášení předá vedoucí vychovatelce nebo vychovatelce školní družiny. Vedoucí vychovatelka žáka vyřadí z evidence školní družiny a tuto skutečnost vyznačí v docházce žáků do školní družiny.

4.3. Úplata za činnost školní družiny:

Úplata za činnost školní družiny je stanovena dle skutečných průměrných neinvestičních nákladů připadajících na jednoho žáka školní družiny v uplynulém kalendářním roce

(dále viz pokyn – Poplatky ve školní družině, vydaný ředitelkou školy vždy na každý školní rok)

Úplata je splatná předem, platí se zpravidla měsíčně nebo ve dvou splátkách – za období září až prosinec a leden až červen. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok. Škola přijímá platby v hotovosti. Vedoucí vychovatelka pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti s hospodářkou školy, pokud jsou rodiče v prodlení s placením, jedná s nimi. Pokud zákonní zástupci nereagují na ústní výzvy, prokazatelným způsobem je písemně upozorní na jejich povinnost.

4.4. Úplata může být snížena nebo prominuta

- a) žákovi, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příspěvek, který pobírá jeho zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba,
- b) žákovi, pokud má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči a tento příspěvek nebo jeho část je vyplácena, pokud skutečnosti uvedené v písmenu a) a vyplácení příspěvku uvedeného v písmenu b) prokáže ředitelce školy,
- a) žákům, kteří se účastní více než dvou činností školní družiny,
- b) žákům, kteří jsou zapsáni k pravidelné činnosti, v případě účasti v dalších činnostech školní družiny.

4.5. Pokud za žáka není zaplacen poplatek, vedoucí vychovatelka školní družiny o tom uvědomí ředitelku školy nejpozději do jednoho měsíce – k termínům 30.9. a 31.1. Ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny (postup viz 7.3.).

4.6. V případě odhlášení žáka ze školní družiny v průběhu školního roku provede vedoucí vychovatelka školní družiny vyúčtování zaplacené úplaty za činnost školní družiny. V případě zjištěného přeplatku (při pololetní platbě) předá podklady ředitelce školy, která provede příkaz k vrácení přeplatku zákonným zástupcům.

4.7. Organizace činnosti

- a) Provozní doba školní družiny je od 6.30 do 16.00 hodin.
- b) Činnost školní družiny probíhá zejména v těchto místnostech: učebny (místnosti) č. 2, 3 a 8 v přízemí, č. 30 v 1.patře,
- c) Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 25 žáků. Je-li oddělení tvořeno pouze žáky se zdravotním postižením, je počet žáků v oddělení shodný s počtem žáků ve třídě školy samostatně zřízené pro tyto žáky podle zvláštního právního předpisu. V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 žáků se zdravotním postižením. Ředitelka školy stanovuje touto směrnicí nejvyšší počet žáků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti žáků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto:
 - při běžné činnosti ve třídách a místnostech školní družiny, vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem max. 30 žáků
 - při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vedoucí vychovatelka s ředitelkou školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.
- d) Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením vychovatelek. Pokud ostatní třídy končí později, předá žáky vychovatelce do školní družiny učitelka, která vyučovala poslední hodinu.

- e) Rozsah denního provozu školní družiny a rozvrh činnosti schvaluje ředitelka školy na návrh vedoucí vychovatelky školní družiny.
 - f) Školní družina realizuje v souladu se Školním vzdělávacím programem ŠD výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.
- **Odpočinkové činnosti** - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.
 - **Rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
 - **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro vybrané žáky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka školní družiny či jiný pedagog nebo rodič.
 - **Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností**, není to však povinná činnost školní družiny. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti školní družiny (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).
- g) V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny zajištěna, s případným omezením podle pokynů hygienika.
 - h) Rodiče a další návštěvníci do učeben školní družiny nevstupují.
 - i) Při postupných odchodech žáků z jednotlivých oddělení domů, je možné spojit činnost oddělení v době, kdy počet žáků v takto spojených odděleních je max. 30. Stejně tak se postupuje při spojování činnosti, kdy každé oddělení vykonává jinou činnost – zájmovou, relaxační apod.

4.8. Po projednání se zřizovatelem se činnost v době všech prázdnin přerušuje.

5. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

5.1. Všichni žáci se chovají při pobytu ve školní družině tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není v době mimo činnost školní družiny zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní družině, nebo mimo budovu školy při činnosti školní družiny žáci hlásí ihned vychovatelce školní družiny.

Vychovatelé školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první den činnosti školní družiny a dodatečné poučení žáků, kteří chyběli první den. O poučení žáků provede vychovatel záznam do přehledu výchovně vzdělávací práce.

5.2. Vychovatelé školní družiny, jakož i ostatní zaměstnanci školy jsou při činnosti školní družiny povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytovat žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

5.3. Vychovatelé školní družiny, jakož i ostatní zaměstnanci školy dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče nemocného žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Při úrazu poskytnou vychovatelé školní družiny žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.

5.4. Školní družina odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti školní družiny.

5.5. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje činnost školní družiny, zajišťuje školní družina vždy nejméně jedním pedagogickým pracovníkem (viz 4.6 c)

5.6. Pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví jako ve školním řádu, pokud školní družina pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. cvičná kuchyňka, učebna PC apod.), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Pokud školní družina pro svoji činnost využívá prostor tělocvičny a hřiště provozovatele Městská společnost Bečov, řídí se příslušným provozním řádem vydaným touto společností.

5.7. Při odchodu žáků ze školní družiny využívají zákonní zástupci zvonek u vchodu do budovy školy.

6. Podmínky zacházení s majetkem školy ze strany žáků

6.1. U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy, majetku žáků, majetku zaměstnanců školy či jiných osob žákem je vyžadována úhrada od rodičů žáka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.

6.2. Ztráty věcí hlásí žáci neprodleně vedoucí vychovatelce nebo jinému vychovateli školní družiny. Žáci dbají na dostatečné zajištění svých věcí - uzamykání šaten, tříd.

6.3. Do školní družiny žáci nosí pouze věci potřebné k činnosti školní družiny, cenné věci do školní družiny nenosí. Hodinky, šperky apod. mají neustále u sebe, mají zakázáno je odkládat, pouze z bezpečnostních důvodů a na výslovný pokyn vychovatele, který zajistí jejich úschovu.

6.4. Do školní družiny žáci nosí pouze věci potřebné k její činnosti, cenné věci do školy nenosí. Hodinky, šperky apod. mají neustále u sebe, mají zakázáno je odkládat, pouze z bezpečnostních důvodů a na výslovný pokyn vyučujícího, který zajistí jejich úschovu. **Mobilní telefon žák při činnosti školní družiny nepoužívá, před zahájením činnosti jej vypne a uloží do šatní skříňky. Potřebuje-li žák ve výjimečném případě (např. nemoc, kontakt s rodiči apod.) telefonovat, požádá vychovatele ŠD nebo jiného pedagoga, který mu umožní telefonovat ze školního telefonu, případně dovolí použití mobilní telefon po nezbytně nutnou dobu.**

6.5. Žáci odkládají osobní majetek pouze na místa k tomu určená.

6.6. Žáci jsou povinni řádně pečovat o propůjčený majetek školy, ochraňovat jej před ztrátou a poškozením.

6.7. Při nahlášení krádeže žákem se o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného. Věc se předá orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na obvodní oddělení Policie ČR), nebo žák bude poučen, že má tuto možnost.

7. Pravidla pro ukládání výchovných opatření

7.1. Na ukládání výchovných opatření žáka ve školní družině se vztahují ustanovení § 31 školského zákona.

7.2. Pokud žák narušuje soustavně vnitřní řád školní družiny, soustavně nebo nějakým významným projevem porušuje povinnosti stanované tímto vnitřním řádem nebo z jiných zvláště závažných důvodů může ředitelka školy rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo vyloučení žáka ze školní družiny.

7.3. Zákonný zástupce žáka je prokazatelně písemně informován na návrh vedoucí vychovatelky školní družiny ředitelkou školy o žakově porušení vnitřního řádu školní družiny či jiného provinění dle 7.2., a o dalším postupu školní družiny:

a) písemná informace rodičům žáka

b) osobní jednání rodičů žáka s ředitelkou školy a vedoucí vychovatelkou školní družiny případně další vychovatelkou školní družiny, na kterém se projednává konkrétní jednání žáka, možnosti uložení výchovných opatření

c) z jednání se pořizuje písemný záznam

d) na vydání rozhodnutí o podmíněném vyloučení nebo vyloučení žáka ze školní družiny se vztahuje zák. č. 500/2004 Sb., ve znění platných předpisů (správní řád)

e) rozhodnutí se v souladu se správním řádem doručuje zákonným zástupcům písemně v souladu se správním řádem

8. Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: vedoucí vychovatelka školní družiny.
2. Zrušuje se předchozí znění této směrnice. Uložení směrnice v archivu školy se řídí Skartačním řádem školy.
3. Směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ředitelkou školy a zveřejněním.
4. Směrnice nabývá účinnosti dnem: 1.9.2017

V Bečově nad Teplou, dne 1.9.2017

Mgr. Jitka Rudolfová, ředitelka školy